

ENERGIE ZORG & WELZIJN
SMART CITIES WATER
SMART INDUSTRY
CIRCULAIRE ECONOMIE

Concept commissieplan 2019

Normcommissie 353 033 'Thermische isolatiematerialen'

CONCEPT COMMISSIEPLAN 2019

NORMCOMMISSIE
353 033 'Thermische isolatiematerialen'

DATUM
2019-05-27

NEN Bouw & Installatie

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

015 2 690 324
bi@nen.nl
www.nen.nl

Nederlands Normalisatie Netwerk

1 Algemene gegevens

1.1 Commissie

353 033 'Thermische isolatiematerialen'

1.2 Werkgebied

Productnormen voor thermische isolatie.

1.3 Belang

Normalisatie op het vlak van definities, classificatie, eisen, keuring, beproeving en de verwerking van thermische isolatiematerialen. Het werkprogramma bestaat vooral uit het volgen van CEN/TC 88 'Thermal insulating materials and products', en het implementeren van de in dat kader uit te brengen normen.

1.3.1 Doelstelling

Europese normen voor thermische isolatiematerialen vormen de basis voor CE-markering. Het is de bedoeling om een zodanige invloed uit te oefenen op de Europese normen, dat de belangen van de Nederlandse bouwpraktijk optimaal gediend zijn en het kwaliteitsniveau van de Nederlandse bouw niet in negatieve zin zal worden beïnvloed. Hiertoe fungeert de normcommissie als schaduwcommissie van CEN/TC 88 *Thermal insulating materials and products* en ISO/TC 163/SC 3 *Thermal insulation products*.

1.3.2 Motivatie

Normen binnen het werkgebied worden ontwikkeld ter vereenvoudiging van het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten.

1.3.3 Regelgeving

Er is geen specifieke regelgeving op het gebied van thermische isolatiematerialen opgenomen in het Bouwbesluit. De eigenschappen van deze materialen zijn echter van belang voor het kunnen realiseren van de thermische eigenschappen die voldoen aan de eisen in het Bouwbesluit. Door de Europese *Construction Products Regulation (CPR)* is een aantal productnormen onder CEN/TC 88 verplicht als onderlegger voor CE markering, zonder welke deze producten niet op de Europese (en dus ook Nederlandse) markt mogen worden gebracht.

DATUM
2019-05-27

PAGINA
3/10

2 Commissiestructuur en relaties

2.1 Nationale structuur

Commissie	Naam
352	Beleidscommissie Bouw
353 033	Thermische isolatiematerialen

2.2 Internationale relaties

Commissie	Naam	Binding
CEN/TC 88	Thermal insulating materials and products	
ISO/TC163/SC3	Thermal insulation products	P

Toelichting.

Voor CEN commissies geldt dat de normcommissie advies en stemrecht heeft op de genoemde Europese ontwikkelingen.

Voor ISO commissies geldt dat er onderscheid wordt gemaakt tussen P-leden (participants) en O-leden (observers).

P-leden doen actief mee aan de ontwikkeling van normen en hebben stemplicht.

O-leden hebben toegang tot de documentenstroom en kunnen reageren, maar zij hebben geen stemplicht.

3 Commissiesamenstelling en stakeholdercategorieë

Ledenbestand per 2019-05-27

Naam persoon	Werkgever	Belang-hebbende	Rol	Stakeholder-categorie
H.E. Las	Stybenex	NII	Voorzitter	5b
H.R. de Bell	Thermaflex Isolatie B.V.	Thermaflex Isolatie B.V.	Lid	5a
S. de Beule	IKO Insulations B.V.	IKO Insulations B.V.	Lid	5a
B.J. van Galen	Kiwa N.V.	Kiwa N.V.	Lid	8
M.M.J.M. Hestermans	Rockwool Benelux B.V	MWA	Lid	5b
A. Hofland	SKG-IKOB Certificatie B.V.	SKG-IKOB Certificatie B.V.	Lid	3+8
E. Kuperus	Kingspan Insulation B.V.	NII	Lid	5b
E.F.M. Linnenbank	Foamglas (Pittsburgh Corning)	MWA	Lid	5b
A.A. van Moorsel	Advies fts	NII	Lid, vice voorz.	5b
I. van Rooy	Saint Gobain Isover Benelux B.V.	MWA	Lid	5b
W. van der Toorn	Conspect BV	Conspect BV	Lid	5a
B. Zantinge	Kingspan Insulation B.V.	NII	Lid	5b
A.M. Akker	Nestaan Holland	NII	Corr. lid	5b
N. Hendriks	Kiwa BDA.	Kiwa BDA	Corr. lid	3

DATUM
2019-05-27

PAGINA
4/10

Naam persoon	Werkgever	Belang- hebbende	Rol	Stakeholder- categorie
Mw A.P v.d. Horn (per 2019-01-01)	NEN		Secretaris	-

Ontbrekende belangrijke stakeholderscategorieën

Geen

Verklaring van de stakeholderscategorieën

	Stakeholders	Omschrijving
1a	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product
1b	Brancheorganisaties directe gebruikers	Als groep, in de vorm van belangenorganisaties
2a	Voorwaarde scheppende organisaties/ opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijv. opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).
2b	Brancheorganisaties van voorwaarde scheppende partijen	
3a	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijv. ingenieursbureaus, adviesbureaus, consultancy)
3b	Brancheorganisaties van adviserende partijen	
4a	Uitvoerende/toepassende/dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken/ toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijv. aannemer, installateur). Dienstenormalisatie: organisaties die een proces of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijv. schuldhulpverlener).
4b	Brancheorganisaties van uitvoerende/ dienstverlenende/toepassende partijen	
5a	Producenten/ leveranciers van hoofdproduct	Bij productnormalisatie is dit de hoofdproducent/hoofdleverancier. Bij dienstenormalisatie wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent/leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.
5b	Brancheorganisaties van producenten/ leveranciers van hoofdproduct	
6a	Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	Bij productnormalisatie betreft dit producenten/leveranciers van producten die als grondstof, halffabrikaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen. Bij dienstenormalisatie betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.
6b	Brancheorganisaties van producenten/ leveranciers van aanhangende producten en diensten	
7	Onderzoek- en kennisinstellingen	Instellingen die zonder direct commercieel belang kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijv. onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstituten.
8	Controlerende instanties	Bijv. inspectiediensten, certificeringinstellingen
9	Wetgevende instanties	Overheden

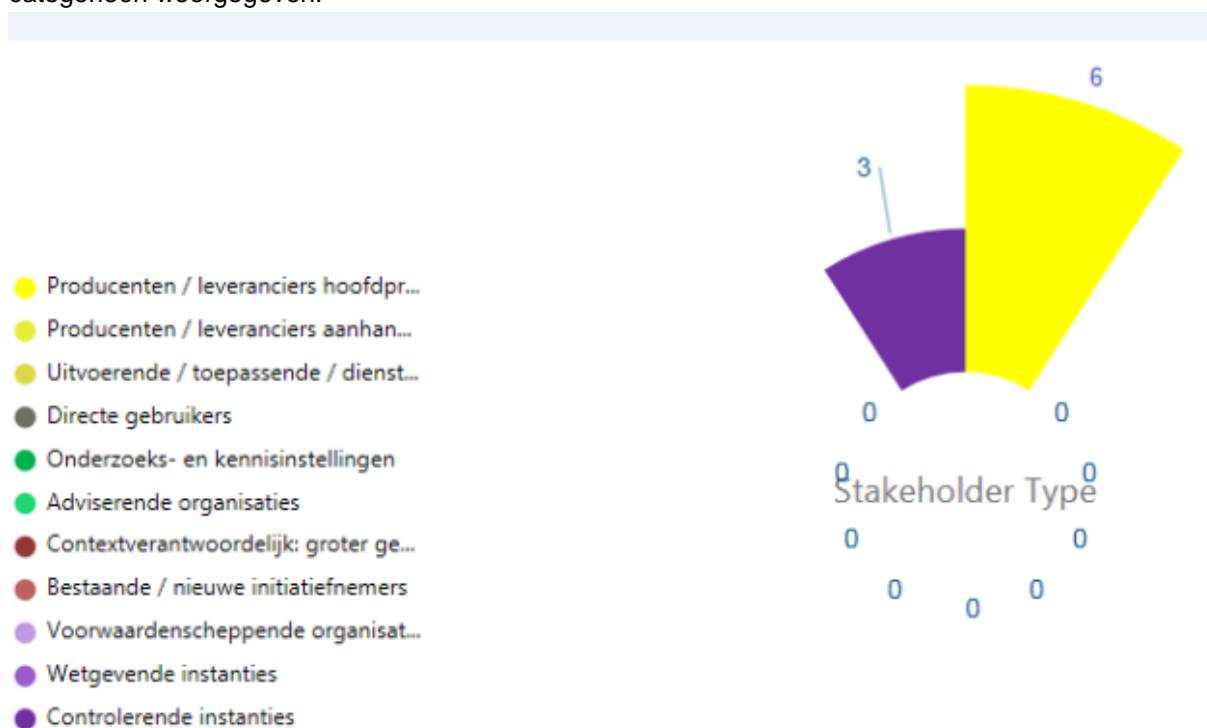
DATUM
2019-05-27

PAGINA
5/10

	Stakeholders	Omschrijving
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.)
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijv. stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.

Visualisatie stakeholderparticipatie

In het onderstaande figuur is visueel de mate van deelname van de verschillende stakeholder-categorieën weergegeven.

Review belanghebbenden

Laatste review belanghebbende partijen in normcommissie: **2018**

Eerstvolgende review belanghebbende partijen in normcommissie: **2020**

4 Publicaties

Een overzicht van de vanuit CEN/TC 88 en ISO/TC 163/SC 3 gepubliceerde normen kan worden gevonden op:

DATUM
2019-05-27

PAGINA
6/10

Technische commissie	Weblocatie
CEN/TC 88	http://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:32:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:6071,25&cs=1B36C7B48CB5A2540185FC1F93A482E1B
ISO/TC 163/SC 3	http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_tc_browse.htm?commid=53476&published=on&includesc=true

5 Ambitie, doelstellingen en diensten - Het Serviceprofiel

Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder de normcommissieleden van NEN. Hieruit blijkt dat NEN meer duidelijkheid moet geven over de toegevoegde waarde. Dit doen we door middel van het Serviceprofiel.

In het Serviceprofiel wordt de dienstverlening van NEN aan de normcommissie vastgelegd. Het maakt de behoefte van de normcommissie inzichtelijk, waardoor NEN zijn toegevoegde waarde voor de normcommissie kan optimaliseren. Mensen en middelen kunnen zo effectief en zo efficiënt mogelijk worden ingezet.

Waar bestaat het Serviceprofiel uit?

Het Serviceprofiel is een afspraak op het niveau van de normcommissie. Het gaat om de toegevoegde waarde van de dienstverlening van NEN voor normcommissies. Individuele afspraken met commissieleden worden hierin niet meegenomen.

Het profiel bestaat uit vier aspecten:

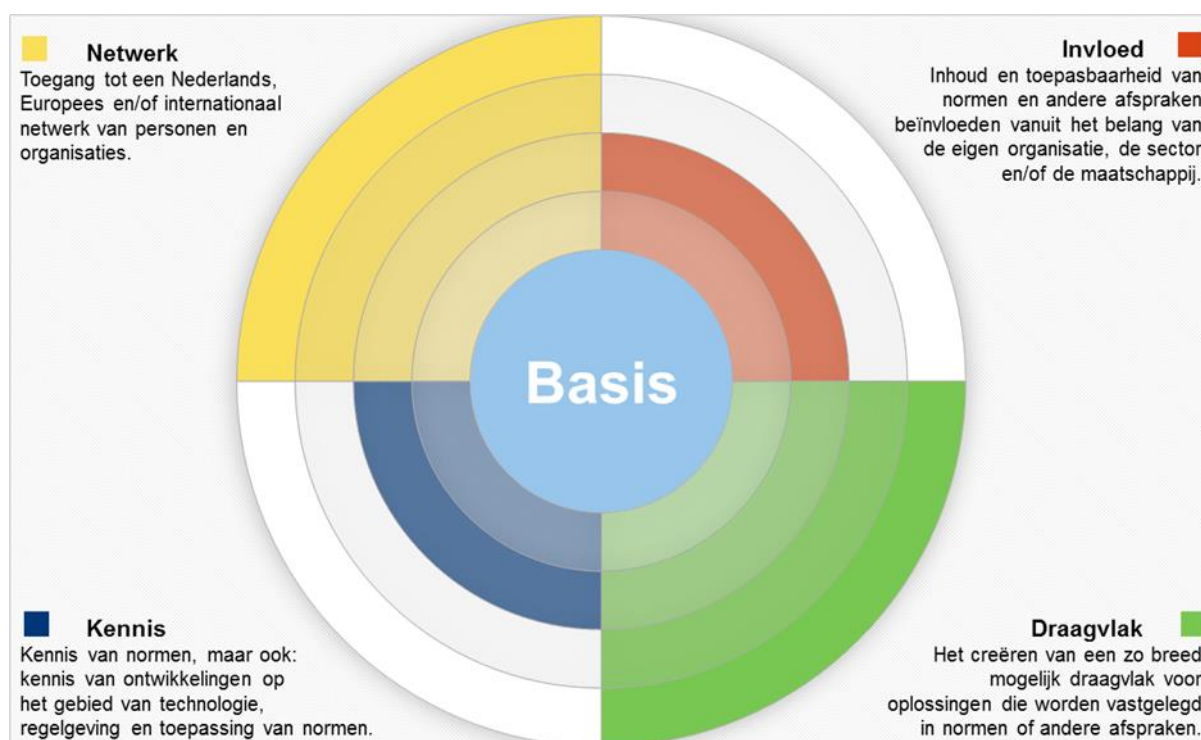
- **Invloed:** inhoud en toepasbaarheid van normen en andere afspraken beïnvloeden vanuit het belang van de eigen organisatie, de sector en/of de maatschappij.
Deelnemers participeren vooral namens hun achterban en streven er naar de belangen daarvan zo goed mogelijk te behartigen.
- **Draagvlak:** het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak voor oplossingen die worden vastgelegd in normen of andere afspraken.
Het belang van normen is voor de partijen en de markt duidelijk en is zeer groot.
- **Netwerk:** toegang tot een Nederlands, Europees en/of internationaal netwerk van personen en organisaties.
Deelname aan de normcommissie geeft de gelegenheid om brancheleden en collega's op neutraal terrein te ontmoeten en te overleggen over ontwikkelingen. Dat geldt voor deze commissie op nationaal, Europees en in beperkte mate mondiaal niveau.
- **Kennis:** kennis van normen, maar ook kennis van ontwikkelingen op het gebied van technologie, regelgeving en toepassing van normen.
De kennis van de commissieleden op hun specifieke gebied is vaak vrij hoog. Daarbij valt er wel degelijk ook veel te 'halen' uit de uitwisseling met anderen. Door deelname aan de normcommissie is er behalve invloed ook sprake van enige voorsprong op anderen door sneller op de hoogte te zijn van ontwikkelingen.

DATUM
2019-05-27

PAGINA
7/10

Onder ieder aspect zijn verschillende diensten van NEN gecategoriseerd. Ieder aspect is opgedeeld in een basis serviceniveau en in aanvullende niveaus. Aan iedere normcommissie wordt ten minste het basis dienstverleningsniveau geleverd. Het is aan de commissieleden om te bespreken of zij behoefte hebben aan aanvullende dienstverlening.

Door de grafische weergave van het Serviceprofiel wordt het belang van de vier aspecten voor de normcommissie inzichtelijk. NEN kan hier in overleg met de normcommissie zijn dienstverlening op aanpassen.

6 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

6.1 Nationaal werk

De commissie richt zich op de Europese en internationale werkzaamheden van CEN/TC 88 en, in mindere mate, van ISO/TC 163/SC 3.

6.2 CEN werk

Voor het werkprogramma van CEN/TC 88 zie:

http://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:22:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:6071,25&cs=1B36C7B48CB5A2540185FC1F93A482E1B

DATUM
2019-05-27

PAGINA
8/10

6.3 ISO werk

Voor het werkprogramma van ISO/TC 163/SC 3 zie:

http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_tc_browse.htm?commid=53530&development=on

7 Lidmaatschappen van werkgroepen

7.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
CEN/TC 88	Thermal insulating materials and products	H.E. Las (delegatie)
CEN/TC 88/WG 1	Common general test methods	A.A. van Moorsel (NII) S. de Beule (IKO) N. Hendriks (Kiwa/BDA)
CEN/TC 88/WG 2	Coordinating group	A.A. van Moorsel (NII) A Schuurmans (MWA) P. van der Woude (NII) M. Mourmans (MWA)
CEN/TC 88/WG 3	Mineral wool	A Schuurmans (MWA)
CEN/TC 88/WG 4	Expanded polystyrene foam (EPS)	A.A. van Moorsel (NII) H.E. Las (NII)
CEN/TC 88/WG 5	Rigid cellular polystyrene, extruded	--
CEN/TC 88/WG 6	Rigid cellular polyurethane and polyisocyanurate	E. Kuperus (NII) S. de Beule (NVPU)
CEN/TC 88/WG 7	Rigid cellular phenolic foam	B. Zantinge (NII) R. Zeggelaar (NII)
CEN/TC 88/WG 8	Cellular glass (CG)	E.F.M. Linnenbank (MWA)
CEN/TC 88/WG 9	Mineral bonded wood wool (including multi-layer products)	--
CEN/TC 88/WG 10	Building equipment and industrial installations	A.A. van Moorsel (NII) M. Mourmans (MWA) B. Zantinge (NII)
CEN/TC 88/WG 11	Vacuum Insulation Products (VIP)	N. Hendriks (Kiwa/BDA)
CEN/TC 88/WG 12	Prefabricated products of bonded expanded perlite	--
CEN/TC 88/WG 13	Expanded cork boards (ICB)	--
CEN/TC 88/WG 14	Terminology	--
CEN/TC 88/WG 15	In situ formed insulation products	A.M. Akker (NII) - WG15/TG4 A.A. van Moorstel - WG 15/TG9 W. van der Toorn-WG15/TG17
CEN/TC 88/WG 16	Factory production control	A.A. van Moorsel (NII)
CEN/TC 88/WG 17	Wood fibre boards (WF)	--

DATUM
2019-05-27

PAGINA
9/10

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
CEN/TC 88/WG 18	External thermal insulation composite systems	H.E. Las (NII) P. van der Woude (NII) A. Hofland (SKG-IKOB)
CEN/TC 88/WG 19	Polyethylene foam	--
CEN/TC 88/WG 20	Expanded clay lightweight aggregates	--
CEN/TC 88/WG 21	Reflective insulation products	--
CEN/TC 88/WG 22	Factory made calcium silicate (CS) products	-- (werk afgerond)
CEN/TC 88/WG 23	Vegetal fibers based products (VFBP)	--

7.2 Lidmaatschappen van internationale werkgroepen

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
ISO/TC 163/SC 3	Thermal insulation products	

8 Evaluatie en voortgangsrapportage

Voor de meeste isolatiematerialen zijn geharmoniseerde normbladen opgesteld die periodiek worden geactualiseerd. De laatste actualisatie was in verband met de overgang van de CPD naar de CPR. De normen voor in-situ isolatieproducten bestaan uit een productdeel (1) en een toepassingsgericht deel (2).

Zaken die in (2017 en) 2018 aan de orde waren betroffen o.a.:

- Inpassing testmethoden 'dangerous substances' vanuit CEN/TC 351;
- Sustainability incl. levensduur;
- Glowing combustion (vooral m.b.t. EN 13162, EN 13168, EN 13170 en EN 13171);
- Een complete herziening van de serie EN 13162-13171 die zal worden gestart i.v.m. bovengenoemde ontwikkelingen. Voor deze hele serie (en voor de serie voor industriële isolatie) is eind 2018 een stemming geweest voor een A2 of A3 met beperkte vooral administratieve aanpassingen.
- Een systematic review voor een groot aantal testmethoden.
- EN 13172 voor 'Factory production control' wordt herzien. Vanuit Nederland is hiervoor een expert aangemeld. Er wordt nu voor WG16 een nieuwe convenor en secretariaat gezocht.
- Voor het onderwerp 'ETICS' (buitengevelisolatie) is een herziening van de hele serie normen in voorbereiding. Zie prEN 17237.
- Het WI voor *composite standards* heeft stil gelegen omdat de termijn was verlopen, deels omdat er geen CEN-consultants beschikbaar waren om vragen te beantwoorden en deels omdat de animo verminderd lijkt. Intussen is een NWI (new work item) aangenomen zodat men weer verder kan;
- Revisie van Mandaat M/103 en revisie van de CPR (Publieke consultatie).
- Er is nu weer een zgn HAS-consultant (dhr J. Salazar Mitchell). Deze heeft in de afgelopen periode enkele prEN's beoordeeld. De conclusie is hierbij helaas telkens dat de prEN grondig moet worden herzien om in aanmerking te komen voor harmonisatie. De beoordeling van de bovengenoemde serie A2's of A3's van de 'grote' productnormen is het beeld iets positiever.

DATUM
2019-05-27

PAGINA
10/10

Verder is er van tijd tot tijd behoefte aan de afstemming van de Nederlandse standpunten tussen deze commissie en de nationale schaduwcommissie van ISO/TC 163/SC 1 (test- en meetmethoden). Dit wordt waar nodig onderling tussen de NEN secretarissen geregeld.

Vergaderingen

Vergaderingen van de schaduwcommissie 353 033 worden gehouden voorafgaand aan en ter voorbereiding van voorbereiding van de plenaire CEN/TC 88 bijeenkomsten (één à tweemaal per jaar).

CEN/TC 88/WG Secretariaten

NEN verricht de normalisatieondersteuning voor de volgende CEN/TC 88-werkgroepen:

- CEN/TC 88/WG 6 PU Rigid cellular polyurethane and polyisocyanurate;
- CEN/TC 88/WG 7 PF Rigid cellular phenolic foam.

WG 6 heeft een Duitse voorzitter, WG 7 een Brit, tot halverwege 2019, waarna een Poolse het over neemt. Vanaf 2020 zal DIN de normalisatieondersteuning overnemen van NEN.

De in dit kader te verrichten werkzaamheden vallen buiten de verantwoordelijkheid van de normcommissie 353 033.